

Anti-pestprotocol CBS De Ichthus

Vastgesteld: 2017/2018
Evaluatie: 2021/2022

Inhoudsopgave

Doel van het Anti-Pestprotocol	1
Pesten of plagen:.....	1
Preventief anti-pestbeleid:	2
Toch pestgedrag?	3

Doel van het Anti-Pestprotocol

Dit pestprotocol heeft als doel dat alle kinderen zich bij ons op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen in synergie met elkaar. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan en persoonlijk leiderschap te ontwikkelen.

We doen dat door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen, zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken. Leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Pesten of plagen:

Pesten is bij ons op school:

Pesten is een systematische vorm van agressie waarbij een of meer leerlingen een andere leerling of meerdere leerlingen fysiek, verbaal of psychisch schade toebrengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld.

Plagen is bij ons op school:

Het verschil tussen plagen en pesten. Als je geplaagd wordt, kun je altijd terugplagen. Om plagen kun je lachen, niet iedere keer dezelfde is aan de beurt. Plagen is ook meestal één tegen één en is makkelijk te stoppen.

Met deze definities is het verschil tussen pesten en plagen duidelijk aangegeven. Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten gebeurt echter systematisch, een aantal keren per week, een keer per week of regelmatig.

Plagen	Pesten
gelijkwaardig	machtsverschil
humoristisch	kwetsend
Af en toe	Vaak/ voortdurend

Pesten komt overal voor, dus helaas ook bij ons op school. Wij nemen het onderwerp dan ook uiterst serieus.

De volgende punten zijn hierbij van belang:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).

- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar gemaakt, waarna regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten, ondanks alle inspanning, toch de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Zie hiervoor punt 6: het stappenplan.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het juiste resultaat heeft dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties. Ook kan er advies gevraagd worden aan de vertrouwenspersoon binnen het team.

Preventief anti-pestbeleid:

De Ichthus ziet het hebben van een goed pedagogisch klimaat essentieel. Dat uit zich in normen en waarden die we vanuit de christelijke identiteit en vanuit de 7 gewoonten van persoonlijk leiderschap vorm willen geven. Wij vinden de sfeer waarin een kind moet opgroeien van groot belang om zich te ontwikkelen. Daarom stellen wij een vriendelijk en veilig klimaat, met orde en regelmaat, op prijs. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het groeien als leider in synergie met de wereld!

Om deze reden gebruiken we de 7 gewoonten van Covey. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd van de leerlingen. De afspraken worden “vertaald” naar het niveau van de kinderen en krijgen een plaats in elke klas.

We hopen zodoende dat er een preventieve werking van uitgaat en spreken elkaar vanuit persoonlijk leiderschap aan op de gemaakte afspraken.

Mission statement

Onze school heeft de volgende mission statement;

“Ik zet mijn talent in zodat ik groei als leider in synergie met de wereld”

Ook hangt er in elke groep een *mission statement* waarin is beschreven hoe zij als groep met elkaar willen omgaan.

Werkvormen

Dagelijks wordt er in de groepen aandacht besteed aan de omgangsvormen. Bij de aanvang van het schooljaar en het nieuwe kalenderjaar worden de 7 gewoonten van Covey extra onder de aandacht gebracht in de missieweken. Deze zijn leidend voor wat we van elkaar verwachten. Tijdens kringactiviteiten en groepslessen die gericht zijn op de basisvorming van de groep, leren kinderen hoe ze met elkaar in gesprek kunnen gaan en worden geactiveerd om zich te verdiepen in de mening van een ander. Deze werkvormen zorgen voor een leeromgeving die sociaal gedrag versterkt. Leerlingen krijgen ook leiderschapsrollen; we willen kinderen leren om eigenaarschap te tonen. Om de 2 jaar wordt er een tevredenheidsmeting gehouden. Jaarlijks wordt vanaf groep 6 de veiligheidsmeting onder onze leerlingen afgenomen. De uitkomsten van de tevredenheidsmeting en de veiligheidsmeting worden geanalyseerd, er worden na afname van deze metingen, plannen opgesteld en deze worden doorgesproken met het team en de MR besproken. Ouders worden van de analyse en plannen via de

nieuwsbrief en middels de 10 minutengesprek op de hoogte gebracht. Bij opvallend heden wordt gesproken met het kind en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s).

Observatie instrument

Daarnaast vullen we tweejaarlijks SCOL in, een observatie instrument. Opvallende punten worden met passende acties vervolgd. Afhankelijk van de uitkomst worden hier met de leerling en ouders actiepunten voor afgesproken.

Toch pestgedrag?

Indien er toch sprake is van pestgedrag gaan we daar actief mee om. Wij gebruiken daarvoor een vijfsporenaanpak:

4.1 De leerkracht (signaleren en aanpakken)

Groepsniveau:

Leerkrachten hebben een sleutelrol en zijn de eerstverantwoordelijke in de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij het pesten proactief signaleren en effectief bestrijden met het einddoel voor ogen. De leerkrachten worden ondersteund door collega's en de intern begeleider.

De ouders:

In deze fase zal in synergie met de leerkracht, intern begeleider/ directie, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met de ouders (uit groep) om te praten over een oplossing. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een win-win overeenkomst. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of extern deskundigen.

4.2 Hulp aan de pester

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om het besef van wat zijn/ haar gedrag met het slachtoffer doet te verduidelijken. Er worden afspraken gemaakt en evaluatiemomenten gepland. Het advies is om de pester de gelegenheid te bieden zijn gedrag proactief te verbeteren alvorens de ouders bij het wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit afhankelijk van de ernst van het pestgedrag. De school kijkt en bepaalt welke sociale vaardigheidstraining of interventie er nodig is.

4.3 Hulp aan het gepeste kind

Uiteraard moet ook hulp geboden worden aan het slachtoffer. Kinderen die vaak worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden reactief/ passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel kind gaat zelf uitdagen, dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden. In dit geval zijn bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining, op zelfverdediging of andere goede interventies aan te raden.

4.4 Hulp aan de zwijgende middengroep

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zal hier aandacht aan besteed worden in de groep. Hierbij kunnen o.a. de 7 habits worden ingezet.

Als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen pestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.

4.5 Hulp aan de ouders

Ouders van gepeste kinderen:

- a) Houd de communicatie met uw kind open, blij in gesprek met uw kind. Eerst begrijpen, dan begrepen worden is in zo'n situatie erg belangrijk.
- b) Als pesten niet op school gebeurt maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c) Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d) Door positieve stimulering kan het zelfrespect vergroot worden en terugkomen.
- e) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f) Houd samen met uw kind het einddoel voor ogen; er komt een einde aan het pesten.

Ouders van de pesters

- a) Neem het probleem van uw kind serieus.
- b) Elk kind kan in principe een pester worden.
- c) Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen en uw kind te begrijpen.
- d) Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e) Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een (team)sport.
- g) Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- h) Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- a) Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b) Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c) Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d) Geef zelf het goede voorbeeld.
- e) Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f) Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Stappenplan:

Vooraf: Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd. Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Met het einddoel voor ogen zijn deze stappen erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat.

Indien wenselijk kan de leerkracht de ib-er op de hoogte stellen. Het team wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. toezicht op het plein e.d.

Stap 2

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/ te stoppen. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de 7 habits of andere beschikbare interventies. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen. Binnen één week vindt eerste evaluatie plaats. Leerkracht zal nauwkeurig observeren.

Stap 3

In geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag, worden de gemaakte afspraken teruggekoppeld naar de ouders. Met de ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden. Deze stap zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt.

Na één week:

Stap 4

Gesprek met pester en gepeste (leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen? Zo ja: dan de afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken. Zo nee: analyse opstellen, waardoor het mis is gegaan. Leerkracht overlegt met ib-er. Er is verslaglegging bij oudercontacten in ParnasSys voor de komende twee weken. Team wordt hiervan op de hoogte gebracht. Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan ib-er. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen. Zo niet: eventueel ook externe deskundigheid kan ingeschakeld worden. Opmerkingen:

- 1 Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in de klassenmap.
- 2 Acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen.
3. Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals schoolmaatschappelijk werk. Eventueel kan er besloten worden om een stap 6 te ondernemen:

Stap 6

Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het

pestgedrag reageert of durft te reageren. Dit gesprek wordt geleid door een directielid, intern begeleider of/en leerkracht evt. een externe genodigde. De leerkracht(en) van de groep zijn op deze avond aanwezig.

Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken. In het uiterste geval kunnen in synergie met alle partijen (leerkracht, team, ouders, ib-er en directie) nog twee stappen gezet worden:

Stap 7

Een leerling (pester of gepeste) wordt tijdelijk buiten de groep of in een andere groep geplaatst.

Stap 8

De pester wordt geschorst voor maximaal vijf dagen. Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het Bevoegd Gezag worden overlegd of er een verwijderingsprocedure voor de pester(s) in gang kan worden gezet.

Binnen Vivente is er een protocol schorsen en verwijderen. Wanneer er een ernstig incident is mag de school de leerling met onmiddellijke ingang een time-out geven. De leerling mag de rest van de dag niet meer op school komen. Verdere vervolgstappen m.b.t. schorsen en verwijderen staan in het protocol.

Dit protocol wordt 4-jaarlijks geëvalueerd.

Achtergrondinformatie:

Meer informatie over het tegengaan van pesten is te vinden op:

www.pestweb.nl

www.primamethode.nl